

Lausunto

02.02.2021

Asia: VN/ 797/2021

Ehdotus valtioneuvoston periaatepäätökseksi kyberturvallisuuden kehittämishjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kokonaisuudessaan periaatepäätös on kattava ja siinä on paljon olennaisia elementtejä. Halusimme erikseen vielä korostaa meidän näkökulmastamme keskeisiä asioita huippuosaamisen ja riittävän resursoinnin osalta.

Puolustusministeri Antti Kaikkonen Paasikivi-seuran kokouksessa kiteytti hyvin tämän päivän haasteet kyberturvallisuuden huippuosaamisen kehittämisessä. 'Miten voimme yllättyä Vastaamon tietomurrosta tai eduskuntaan kohdistetusta kybervakoilusta? Jo 20 vuotta sitten on todettu tietoverkkojen kautta leviävien informaatiouhkien lisääntyvän maailmanlaajuisesti ja haitallisen kybervaikuttamisen olevan päivittäistä.'

Huippuluokan osaamisen varmistaminen vaatii erilaista fokuksia kuin ennen. Lainsäädäntöä toki tarvitaan, mutta kehittämishjelmassa ei pitäisi pelkästään keskittyä lainsäädännön mukaisuuteen, vaan fokuksen olisi oltava myös tuloksissa, että oikeasti tietoturvaa ylläpidetään, ollaan sietokykyisiä ja vastustuskykyisiä kyberhyökkäysten sattuessa. Tarvitaan tieto- ja kyberturvallisuuden kulttuurimuutosta ja osaamisen vahvistamista.

Opintokokonaisuuksien suunnittelussa on syytä löytyä syventävät moduulit, jossa huomioidaan IT osaamisen kulkeminen käsi kädessä osaamisen osalta. Esim. turvallisen koodaamisen opintojaksoa ei kannata käydä, jos ei osaa koodata. Kaikki IT alan koulutukset pitäisi sisältää pakollisena tietoturvan osiot, koska sen pitäisi olla osana päivittäistä työtä, kun mitä tahansa IT palvelua kehitetään ja ylläpidetään tulevassa toimenkuvassa. Kaivataan siis konkretiaa. Tämän lisäksi pitäisi miettiä osaamisen ylläpitoa, koska maailma muuttuu joka päivä. Myös viestintä kaipaa kehittämistä. Tällä hetkellä käytetään eri kohderyhmille vääränlaista viestintää, huippukyberasiantuntijalle tarkoitettu

viesti, ei välttämättä avaudu hallinnollisella tasolla tai päinvastoin. Viestintä/Koulutusmateriaalit kaipaa myös konkretiaa - ihan joka tasolla.

Kyberturvallisuuskulttuurin rakentaminen on viiden vuoden projekti – miten viranomaistason oma osaaminen varmistetaan, kun Euroopan mittakaavassa puolet puuttuu osaamisesta, miten tässä kilpaillaan, kun hyvän kyberosaajan kasvattamisessa menee parhaimmillaan 10 vuotta?

Antti Kaikkonen kiteyttää myös seuraavan haasteen hyvin, joka kaipaa meidänkin mielestämme ratkaisua: 'On aika jättää suomalaisen yhteiskunnan turvallisuusajattelussa "vähemmällä enemmän"-ajattelu historiaan. Vähemmällä saa aikaan vähemmän. Todellinen turvallisuus maksaa, hän sanoi.' Jos vertaamme Suomen budjettia muiden maiden kyberbudjetteihin, sekin kertoo oman tarinansa. Tähän ei ole investoitu tarpeeksi. Niin kauan, kun resursseja ei ole, hyvätkään kehityssuunnitelmat eivät toteudu.

Korvenoja Riikka
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy